

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 24 Ocak 2012
Nr. Ref.: RK189/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava No: KI 54/11

Başvurucu

Adem Qamili

**Yüksek Mahkeme'nin Rev. Nr. 11/2002 sayı ve 6 Şubat 2002 tarihli tebligatının
Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi.**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, Vitina mukimi Bay Adem Qamili.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucu Kosova Yüksek Mahkemesi'nin 11/2002 sayı ve 6 Şubat 2002 tarihli kararına itiraz etmiştir.

Dava konusu

3. Başvurucu, Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın (bundan sonra "Anayasa" şeklinde anılacaktır) [Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin, dolayısıyla sözleşmenin 6. maddesinin 1. fıkrasının uygulanmasını öngören] 22. maddesi 2. fıkrasının, 31.maddesinin [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı] ve 54. maddesinin [Hakların Mahkeme Yoluyla Korunması] ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Yasal dayanak

4. İstem, Anayasanın 113.7 maddesi, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır) 46, 47, 48 ve 49. maddeleri ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 54. kuralına dayandırılmıştır.

Davanın Mahkemeye geliş biçimi

5. Başvurucu, 21 Nisan 2011 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra "Mahkeme şeklinde anılacaktır) başvurmuştur.
6. Mahkeme Başkanı, 21 Nisan 2011 tarihinde Yargıç Kadri Kryeziu'yu raportör yargıç olarak görevlendirmiş, yargıçlar Snezhana Botusharova, Prof. Dr. Enver Hasani ve Dr. Gjyljeta Mushkolaj'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni tayin etmiştir.
7. Ön İnceleme Heyeti, raportör yargıcın raporunu 29 Kasım 2011 tarihinde görüşükten sonra tam kadroda toplanan Mahkeme Heyetine istemin kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların özeti

8. Vitina Belediye Mahkemesinin 25 Temmuz 2001 tarih ve C. Nr. 53/2001 sayılı kararı ile başvurunun Sello-Oborr mevkiinde bulunan 0.020,20 ha'lık arsa ve üzerinde evi bulunan 3089/1 numaralı parseli satın almaya ilişkin önceden edinilmiş hakkını teyit etmiştir. Bu karar alındığı sırada mülkün koruyucusu ve diğer mirasçılarının yetkilendirilmiş temsilcisi olan J.S. söz konusu parseli 30 Nisan 2001 tarihinde N.A.'ya satmak üzere imzalanmış ancak mahkemede onaylanmamış olan sözleşme feshedilmiştir.
9. Belediye Mahkemesi, kendi kararında J.S.'ye söz konusu mülkün başvuruca satılıp alım satım sözleşmesi akdetme ve Belediye Mahkemesinde 15 gün içerisinde onaylatmayı emretmiş, aksi halde bu işlemin icra yoluyla yapılacağını bildirmiştir. Belediye Mahkemesi, J.S.'nin belirlenen süreye riayet etmemesi durumunda bu kararın başvurunun söz konusu mülkün sahibi olarak kadastro kaydına geçirilmesinde yasal dayanak vazifesi göreceğini açıklamıştır.
10. Belediye Mahkemesi N.A'ya, ihtilaf konusu arsanın mülkiyet hakkının başvuruca devrini onaylamasını emretmiştir.
11. Gilan Bölge Mahkemesinin 23 Ekim 2001 tarih ve AC. Nr. 128/01 sayılı kararı ile J.S. ile N.A.'nın itirazı reddedilmiş, C. Nr. 53/2001 sayılı karar onanmıştır.

12. Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Rev. Nr. 11/2002 sayı ve 6 Şubat 2002 tarihli kararı ile J.S. ve N.A.'nın revizyon talebi kabul edilerek Gilan Bölge Mahkemesinin AC. Nr. 128/2001 sayılı kararı ile Vitina Belediye Mahkemesinin C. Nr. 53/2001 sayılı kararları bozulmuştur. Yüksek Mahkeme, başvurusunun Sello-Oborr mevkiinde bulunan 3089/1 numaralı parsel için 30 Nisan 2001 tarihinde akdedilip onaylanmamış sözleşme ile edinilmiş hakkına ilişkin dava dilekçesinin tamamen mesnetsiz olduğunu değerlendirerek reddetmiştir.
13. Temyiz başvurusu yapılan kararı değerlendirdikten sonra Yüksek Mahkeme, YSFC Resmi Gazetesi 4/1977 yayımlanan Medeni Usul Yasasının 386. maddesine dayanarak bu davada maddi hukukun yanlış uygulandığını tespit etmiş ve revizyon başvurusunu yerinde bulmuştur.
14. Yüksek Mahkeme, Sırbistan Resmi Gazetesi 43/81, 24/89, 30/89 ve 40/89 sayılarında yayımlanan Mülk Devir Yasasının (bundan sonra MDY şeklinde anılacaktır) 4. maddesi 2. fıkrasına dayanarak alım satım sözleşmesinin bu yasanın 4. madde 1. fıkrasına uygun hazırlanmadığını, bu yüzde yasal etkisi olmadığını tespit etmiştir. Bu davada taraflar arasında akdedilen sözleşmenin mahkemede onaylanmadığı için yasal etkisi olmadığı, yasal geçerliliği olmadığı için alım satımdan önceden edinilmiş hakkını öngörmediği değerlendirilmiştir. MDY'nin 26. maddesi 2. fıkrasına göre sözleşmenin akdedildiği bir yıl içerisinde dava açılacağı öngörülmüş, ancak bu davada geçerli bir sözleşme yoktu. Bu yüzden Yüksek Mahkeme, ilk ve ikinci derece mahkemelerinin maddi hukuku yanlış uyguladıklarını tespit etmiştir.
15. Yüksek Mahkeme, dava dosyasından görüleceği üzere davacının satın aldığı mülk için ikinci derece mahkemesinde dava görüldüğü zamana kadar herhangi bir meblağ ödemediğini tespit etmiş olup bu durumun MDY'nin 26. maddesi 2. fıkrasına aykırı olduğundan böyle bir karar çıkartmıştır.

Başvurucunun iddiaları

16. Başvurucu, Yüksek Mahkeme'nin Rev.nr. 11/2002 sayı ve 6 Şubat 2002 tarihli kararında MDY'yi yanlış uygulayarak şu anayasal haklarını ihlal ettiğini ileri sürmüştür: Anayasanın 24. maddesi ile güvence altına alınan kanun önünde eşitlik hakkı, Anayasanın 54. maddesi ile güvence altına alınan hakların mahkeme yoluyla korunması hakkı ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesi 1. fıkrasına riayet edilmediği için Anayasanın 22. maddesi ile güvence altına alınan hakları.

İstemin kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

17. Başvurucunun başvurusu konusunda karar verebilmek amacıyla Mahkeme, Anayasada belirtilip Yasa ve İçtüzükte tekrar vurgulanan koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek durumunda olduğunu tespit etmiştir.
18. Başvuru dosyasında Kosova Yüksek Mahkemesi'nin Ac. Nr. 128/2001 sayı ve 6 Şubat 2002 tarihli kararının Anayasanın yürürlüğe girdiği 15 Haziran 2008 tarihinden önceki bir döneme ait olduğu görülmektedir. Başvurucu, başvuru dilekçesinin 6. sayfasında Yüksek Mahkeme'nin kararını teslim aldığı dönemde Anayasa Mahkemesi'nin faal olmadığını belirtmiştir.
19. Mahkeme, Kosova Cumhuriyeti kurumlarından Anayasanın yürürlüğe girdiği tarihten sonraki olgu ve hükümleri hakkında açıklama talep edilebileceğini değerlendirmektedir. Bunun sonucu olarak Mahkeme, Anayasanın yürürlüğe girdiği

tarihten sonraki dönemde meydana gelen olaylarla ilgili başvuruları ele alabilir (bkz. 18/10 sayılı **Deniç ve Diğerleri** davasına ilişkin 17 Ağustos 2011 tarihli kabul edilmezlik kararı).

20. Şu halde İçtüzüğün 36.3(h) kuralına göre başvurunun kabul edilmez olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Söz konusu kural şunu belirlemiştir: İstem aşağıdaki durumlarda da kabul edilmez olarak değerlendirilebilir: h) İstem, süre bakımından Anayasaya uygun şekilde uygulanabilir olmadığı zaman.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa Mahkemesi, Anayasanın 113.7 maddesine ve İçtüzüğün 36.3 (h) kuralına dayanarak oybirliğiyle:

- I. İstem kabul edilmez olarak REDDİNE karar vermiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Kadri Kryeziu, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza